

Nowelizacja ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia

Ustawa z dnia 8 stycznia 2010r. o zmianie ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 21 poz. 105) dostosowuje przepisy krajowe do wymagań rozporządzeń wspólnotowych, opublikowanych po wejściu w życie ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Najważniejsze zmiany:

- Dodano nowy rozdział 12 „Oświadczenia żywieniowe i zdrowotne”

Art. 52a - Środki spożywcze mogą być znakowane oświadczeniami żywieniowymi i zdrowotnymi pod warunkiem spełniania wymagań określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności (Dz. Urz. UE L 404 z 30.12.2006r., str.9 , z późn. zm.).

Art. 52b – Główny Inspektor Sanitarny jest właściwym organem krajowym przyjmującym i przekazującym do Europejskiego Urzędu d.s. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) wnioski podmiotów o udzielenie zezwolenia na stosowanie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych w odniesieniu do żywności.

- Dostosowano przepisy do rozporządzenia (WE) Nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006r. w sprawie dodawania do żywności witamin i składników mineralnych oraz niektórych innych substancji (Dz. Urz. UE L 404 z 30.12.2006, str. 26, z późn. zm.), które wprowadza możliwość wzbogacania żywności witaminami i składnikami mineralnymi.

- Wprowadzono zmiany w przepisach dotyczących naturalnych wód mineralnych, wód źródlanych i wód stołowych.

Zmiana dotyczy m.in. nazewnictwa - dotychczas posługiwano się pojęciem „naturalne wody źródlane”. W znowelizowanej ustawie wprowadzono pojęcie „wody źródlane”

- Dostosowano przepisy ustawy do rozporządzenia Komisji (WE) nr 2023/ 2006 z dnia 22 grudnia 2006r. w sprawie dobrej praktyki produkcyjnej w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (Dz. Urz. UE L 384 z 29.12.2006, str. 75, z późn. zm.)

Art. 53 nakłada na przedsiębiorców produkujących i wprowadzających do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością obowiązek przestrzegania w zakładach zasad dobrej praktyki produkcyjnej na zasadach określonych w rozporządzeniu nr 2023/2006

- Dostosowano przepisy ustawy do rozporządzenia Komisji (WE) nr 282/2008 z dnia 27 marca 2008r. w sprawie materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2023/2006 (Dz. Urz. UE L 86 z 28.03.2008, str. 9).

Art.56 Główny Inspektor Sanitarny jest właściwym organem krajowym przyjmującym wnioski podmiotów o udzielenie zezwolenia na poddanie procesom recyklingu materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych, zgodnie z rozporządzeniem Nr 282/2008 oraz przekazywania tych wniosków do EFSA.

- Zmiana w art. 24 ust. 2 przedmiotowej ustawy

Art. 24 ust. 2 otwiera katalog grup środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Dotychczas było 8 grup środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Zmiana rozszerza katalog o inne rodzaje produktów, które nie spełniają definicji żadnej z grup, ale są środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Będą one również przedmiotem powiadomienia Głównego Inspektora Sanitarnego o pierwszym wprowadzeniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W art. 29 rozszerzono obowiązek powiadamiania o wprowadzeniu po raz pierwszy do obrotu preparatów do początkowego żywienia niemowląt, które dotychczas nie były objęte powiadomieniami.

- Wprowadzono możliwość elektronicznego składania powiadomień do Głównego Inspektora Sanitarnego o pierwszym wprowadzeniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktów wymienionych w art. 29 ust.1.

W powiadomieniu tym podaje się następujące dane:

1) nazwę produktu oraz jego producenta

- 2) postać produktu, w jakiej jest on wprowadzany do obrotu
- 3) wzór oznakowania w języku polskim
- 4) kwalifikację /rodzaj środka spożywczego przyjętą przez podmiot działający na rynku spożywczym
- 5) skład jakościowy obejmujący dane dotyczące składników zawartych w produkcie, w tym substancji czynnych
- 6) skład ilościowy składników
- 7) imię i nazwisko albo nazwę i adres podmiotu powiadamiającego o pierwszym wprowadzeniu do obrotu oraz numer NIP, jeżeli taki numer podmiot powiadamiający posiada

- Wskazano, że dokumentacja potwierdzająca stan zdrowia osób pracujących w kontakcie z żywnością ma być przechowywana w miejscu zatrudnienia tych osób, aby była dostępna na żądanie organów urzędowej kontroli.

Art. 59

Kopie orzeczenia lekarskiego dla celów sanitarno-epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby oraz dokumentacji o przeprowadzonych szkoleniach lub udzielonym instruktazu osobom wykonującym prace przy produkcji lub w obrocie żywnością, znajdują się w miejscu wykonywania pracy przez osobę, której dotyczy to orzeczenie lub dokumentacja.

- Zmiany dot. rejestracji oraz zatwierdzania, warunkowego zatwierdzania, przedłużania warunkowego zatwierdzenia, zawieszania oraz cofania zatwierdzenia zakładów.

Ar. 61 Państwowy powiatowy inspektor sanitarny lub państwowy graniczny inspektor sanitarny są organami właściwymi w sprawach rejestracji oraz zatwierdzania, warunkowego zatwierdzania, przedłużania warunkowego zatwierdzenia, zawieszania oraz cofania zatwierdzenia zakładów, które:

- 1) produkują lub wprowadzają do obrotu żywność pochodzenia niezwierzęcego,
- 2) wprowadzają do obrotu produkty pochodzenia zwierzęcego, nieobjętych urzędową kontrolą organów Inspekcji Weterynaryjnej,

3) produkują lub wprowadzają do obrotu żywność zawierającą jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, o której mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia nr 853/2004, z zastrzeżeniem art. 73 ust. 6,

4) działają na rynku materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w tym zakładów prowadzonych przez podmioty zajmujące się recyklingiem

- w trybie i na zasadach określonych w rozporządzeniu nr 852/2004 i rozporządzeniu nr 882/2004.

- **Doprecyzowano kwestie dot. działalności ww. zakładów (Art. 63 ust. 1)**

Przedmiotowe zakłady będą mogły rozpocząć działalność po zatwierdzeniu lub uzyskaniu wpisu do rejestru zakładów.

Zatwierdzenie jest dokonywane na podstawie wniosku podmiotu działającego na rynku spożywczym prowadzącego zakład.

- **Rozszerzono listę podmiotów, dla których wystarczająca jest rejestracja bez konieczności zatwierdzania zakładu**

Ar. 63 ust.2

Zatwierdzenie nie jest wymagane w odniesieniu do:

- 1) działalności w zakresie dostaw bezpośrednich;
- 2) urzędzeń dystrybucyjnych do sprzedaży żywności; (teraz również żywności bez opakowań)
- 3) obiektów lub urzędzeń ruchomych lub tymczasowych, uprzednio dopuszczonych do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie produkcji lub obrotu żywnością w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej;
- 4) gospodarstw agroturystycznych;
- 5) podmiotów prowadzących działalność w zakresie produkcji win gronowych uzyskanych z winogron pochodzących z upraw własnych w ilości mniejszej niż 1.000 hl w ciągu roku

kalendarzowego zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina;

6) aptek, punktów aptecznych i hurtowni farmaceutycznych określonych przepisami prawa farmaceutycznego;

7) sklepów zielarskich;

8) przedsiębiorców prowadzących sprzedaż detaliczną innych niż środki spożywcze produktów oraz wprowadzających do obrotu środki spożywcze opakowane, trwałe mikrobiologicznie;

9) producentów gazów technicznych na potrzeby podmiotów działających na rynku spożywczym;

10) zakładów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa w sprzedaży żywności "na odległość" (sprzedaży wysyłkowej), w tym sprzedaży przez Internet;

11) zakładów działających na rynku materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w tym zakładów prowadzonych przez podmioty zajmujące się recyklingiem;

12) podmiotów działających na rynku spożywczym prowadzących produkcję pierwotną.

- Został skrócony do 14 dni termin pisemnego składania przez podmioty wniosku o wpis do rejestru zakładów albo o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów (Art. 64 ust.1)

Art. 64 ust. 1

Podmioty działające na rynku spożywczym lub na rynku materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością składają wniosek o wpis do rejestru zakładów albo o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów, **w terminie co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia planowanej działalności**, w formie pisemnej, według wzorów określonych odpowiednio na podstawie art. 67 ust. 3 pkt 2 i 3.

Dodano art. 64 ust. 1 a w brzmieniu :

W przypadku zmiany danych podmiot działający na rynku spożywczym lub na rynku materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością składa wniosek o dokonanie

zmian w rejestrze zakładów, w formie pisemnej, według wzoru określonego na podstawie art. 67 ust. 3 pkt 4, **w terminie 30 dni od dnia powstania zmiany.**

Art. 62 ust.2 i 3

W odniesieniu do obiektów lub urządzeń ruchomych i tymczasowych właściwym w sprawach rejestracji oraz zatwierdzania jest państwowy powiatowy inspektor sanitarny lub państwowy graniczny inspektor sanitarny:

- 1) dla obiektów lub urządzeń ruchomych - właściwy ze względu na siedzibę zakładu,
- 2) dla obiektów lub urządzeń tymczasowych - właściwy ze względu na miejsce prowadzenia działalności przez zakład

- który produkuje lub wprowadza do obrotu żywność z tych obiektów lub urządzeń.

W odniesieniu do urządzeń dystrybucyjnych do sprzedaży żywności właściwym w sprawach rejestracji jest państwowy powiatowy inspektor sanitarny lub państwowy graniczny inspektor sanitarny właściwy ze względu na siedzibę zakładu, który produkuje lub wprowadza do obrotu żywność z tych urządzeń.

-Wprowadzono zmiany w art. 72, który dotyczy zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego:

Przechowywanie próbek wszystkich potraw wchodzących w skład każdego posiłku jest fakultatywne (uprzednio był to obowiązek)

Art. 72 ust. 1-4

1. Zakład żywienia zbiorowego typu zamkniętego może przechowywać próbki wszystkich potraw o krótkim okresie przydatności do spożycia, wyprodukowanych i przeznaczonych do żywienia konsumentów w tym zakładzie.

2. Zakład, o którym mowa w ust. 1, w przypadku wprowadzania do obrotu gotowych potraw pochodzących z innych zakładów przechowuje próbki poszczególnych potraw otrzymanych wraz z dostawą partii każdej potrawy o krótkim okresie przydatności do spożycia z zakładu, w którym zostały wyprodukowane.

3. Na podstawie pisemnej umowy zakłady, o których mowa w ust. 2, mogą ustalić, że obowiązek pobierania i przechowywania próbek potraw będzie dotyczył zakładu, w którym potrawy te zostały wyprodukowane.

4. Pobrane próbki potraw są udostępniane organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej na żądanie tych organów.

- Wprowadzono zmiany w przepisach karnych:

-Karze grzywny będzie podlegał także ten, kto:

- zatrudnia osoby nieposiadające orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby,

- nie przestrzega w zakładzie produkcji lub obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zasad dobrej praktyki produkcyjnej wbrew obowiązkowi określonymu w rozporządzeniu nr 2023/2006,

- prowadzi proces recyklingu materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych bez zezwolenia Komisji Europejskiej albo w sposób niezgodny z warunkami określonymi w wydanym zezwoleniu,

- prowadzi działalność w zakresie produkcji lub obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów.

- Wprowadzono zmianę w art. 103 dot. nakładania kar pieniężnych

Kto prowadzi działalność w zakresie produkcji lub obrotu żywnością bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów lub o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów lub wbrew decyzji o odmowie zatwierdzenia zakładu w trybie i na zasadach określonych w art. 6 rozporządzenia nr 852/2004 oraz art. 63, podlega karze pieniężnej.

Za wprowadzanie do obrotu jako żywność produktu niebędącego żywnością wysokość kary pieniężnej jest wymierzana do pięciokrotnej wartości brutto produktu niebędącego żywnością wprowadzonego do obrotu jako żywność.

Za prowadzenie działalności w zakresie produkcji lub obrotu żywnością bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów lub o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów wysokość kary pieniężnej może być wymierzona do 5 000 zł, nie mniej niż 1 000 zł.

Kto produkuje lub wprowadza żywność do obrotu w zakresie niezgodnym z decyzją o zatwierdzeniu zakładu podlega karze pieniężnej. Wysokość kary nie może być mniejsza niż 500 zł.

- Zniesiono obowiązek prowadzenia odrębnej książki kontroli sanitarnej na potrzeby kontroli przeprowadzanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zalecenia pokontrolne oraz inne dane wynikające z czynności kontrolnych są wpisywane przez upoważnionych pracowników właściwego państwowego inspektora sanitarnego do książki kontroli prowadzonej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.